

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Július' 16dikán, 1822.

Spanyol Ország.

A' Gaceta de Madrid Jún. 20d. toldalékjában közlött királyi feleletnek folytatása: „Olly hiedelemben vagyok, hogy a' Cortesek által helybe hagyott módokkal a' csendesség helyreállíthatatik; minthogy ezeknél fogva az a' hasznunk van, hogy a' Constitutziós Igazgatásnak állandóságát rendkívülvaló rendszabások segítségével nélkül munkálhatjuk, mellyek a' célnak ritkán felelnek meg, többnyire veszedelmet hoznak, 's mindenkor a' fenálló törvények erőtlenségének és alkalmatlan voltának tanúi. A' Constitutzió' értelme szerint kiterjesztvén tekintetemet mind azon dolgokra, mellyeknek a' belső rend fentartására 's a' Status külső bátorságára befolyások lehet, ez által mintegy jussaimat 's kötelességeimet fejeztem ki. Büszkeségemet találván én illy szent kötelességek' teljesítésében, sem fáradtsággal sem áldozattal nem gondolok azon célnak elérhetése végett, melly szerint a' Constitutziós thronus minden időben 's mindenféle környülállások közt a' Nemzet szeme előtt minden jó Spanyol részére egyesítő-pont lehessen. Hijába leszen a' Vallás szent nevének segítségül-hívása a' gondolatlanok elcsábitására, hijába a' hűség jeleinek a' pártütés zászlóival elegyítések. Megnyílnak a' népnek fülei Monarchájának szavára, 's a' törvénynek kérlelhetetlen karja visszavezeti kötelességek' teljesítésére a' veszedelmes gondolkodásuakat. Bizonyosok lehetnek abban a' Cortesek, hogy a' men-

nyire csak munkálhatom a' Státusnak belső boldogságát, olly mértékben fogom annak tekintetét is a' Külső Hatalmasságok előtt megszerezni; mert hiszem tökéletesen, hogy a' népek függetlenségének megsértése, a' Monarcha hatalmának 's tekintetének sérelmével mindenkor együtt jár. Örvendek, hogy a' jelenvaló környülállások közt, midön a' lázzadás' lelke minden erejét a' nép' elcsábitására fordítja, alkalmatosságot adtak nekem arra a' Cortesek, hogy gondolkozásomat ismét kinyilatkoztathatám, 's e' szerint a' Nemzet, a' thronus' jussait, mindenkor szabadságának 's dicsőségének zálogai gyanánt tekintheti. Aranjuezi Kir. Váramban, Jún. 18d. 1822.

Ferdinand."

A' Cortesek Jún. 15d. — 20d., a' Külön-Biztosságnak a' köz-bátorság fentartására nézve tett javallatját vizsgálgatták. A' Papokra való felvigyázást tárgyazó cikelyen, mellyben az is javaltatik, hogy a' Polgári Tisztség, a' Püspökök által eltiltathassa a' gyanús Papokat paróchiájikból 's szerzetjeikből, soká tanakodtak; de végre elfogadták. — Azután a' Nemzeti Gárdák' új rendbeszedése jött fel, 's ezen tárgyra nézve azt határozták, hogy az önválalkozott Nemzeti Gárda csupán a' Tartománybeli Felsőség hatalma alatt legyen. Jún. 24d. a' Fináncz Miniszternek a' Hardouin háztól való költsönözés' módosítása iránt adott tanácsát, 25 voks ellen 88-af elfogadták. — A' Cortesek' megoszlása alatt

X

fennálló Biztosság' Elöljárójává Admiralis Valdes, valóságos tagoknak Castejon, Romero, Benito, Flores - Calderon, és Nunez, Európaiak, és Quinones Amerikai születésű; Suplenseknek pedig: Soria és Casas neveztettek - ki. Ezen fennálló Biztosság 1822. Július 1-től 1823. Mártz. 1-ig folytatja munkálódásait, ha rendkívülvaló Cortesek nem hivattatnak egybe. — A' Bilbaói Polgári Tiztségnek egy levele olvastatván - fel, melly szerint az ott lévő zenebonákat el nem lehet egészen nyomni, ha csak el nem töröltetik a' Bermeói Sz. Ferencz' Klastroma, melly a' tanulókat nagyon húzza magához; azt tanácsolta a' belső dolgokra ügyelő Miniszter, hogy a' Cortesek javallanak Ő Felségének a' nevezett Klastrom' eltöröltetését. A' dolog sürgetve bizatott az Egyházi Biztosságra. Isturiz nevű Deputatus úgy nyilatkozta - ki magát, hogy egy Klastrom' eltörölése keveset használ; azért is minden egyéb Szerzeteket hasonlóúl el kellene különbség nélkül törölni.

A' Gazette de France Júl. 4d. így ír a' Spanyol Insurgensek' szerencséséről: „A' Seu d' Urgali erősség megvétele olly fontos történet, melly által a' Trappisták az egész Spanyol Cerdagnén győzedelmet vesznek. Ennek 's Ripoltnak megvétele, hol a' Cataloniai fegyver - manufaktúrák vannak, véghetetlenül segítik a' Hit' oltalmazóit mindenféle fegyverrel és munitzióval; 's új győzedelmekre nyitnak Ő nekik útát, megkönnyebbitvén a' vélek egyesülő számos Royalisták' felfegyverkeztetését. A' Royalisták ellen dolgozó Vezérek nem tudnak magok között meg egyezni, 's ezen egyenetlenség minden szándékaikban nagy akadályt vet. A' Nemzeti Gárdáknak, kikkel gyakran roszul bántak a' Royalisták, oda minden tűzők; 's nem akarnak többé velek menni. Mind

ezen körülállások kedvezőklévén ellenlénségeikre nézve, minden postával, a' Royalisták' új szerencsés lépéseiről tudósittatunk.“

Francia Ország.

Párizs, Júl. 4d. A' tegnap költ Királyi Parancsolat értelmében, Hadi - törvényszék fog a' Bresti kikötőben egybe gyűlni, melly a' Hajós Kapitány Epron' kormányja alatt volt l' Africaine nevű Fregát elvesztését veszi vizsgálat alá.

A' Párizsi vég - kérelmü törvényszék előtt egy sokakat érdeklő per dült - el minapában. A' perre következő eset adott alkalmatosságot: Valami Párizsban mulató Anglus 100 font Sterlingről szóló Váltó - levelet kap, mellynek lejendő kifizettése iránt bizonyos Londoni Bankirhez utasittatik. Ez által adja a' Váltó - levelet egymásik Anglusnak, Volmár Urnak, hogy a' rajta fekvő summát vegye - fel Londonban. Volmár ismét egy harmadik Anglusnak Orock Urnak adja. Orock Ur Londonba küldi a' Váltó - levelet; de onnan ellenmondással 's fizetetlen küldik - vissza. Erre Orock Volmártól a' kérdéses Váltó - levélre adott 100 font Sterlinget kérte vissza; de Volmar csak azon együgyű felelettel fizetett, hogy Franciaországban semmi ereje sincs az idegenek közt történt Váltó - levél adásnak - vevésnek. A' dolog perre kerülvén, minekutána minden törvényszékeken keresztülment, a' Végkérelmü Törvényszéken ezt végezték benne: Fontolóra vévén, hogy a' Francia törvényszékeket nem illeti az idegenek' visszázkodásaiban való bírószkodás (minthogy azok a' Francia Polgárok' jussaival nem élnek), az első kérelmü és a' Királyi törvényszéknek panaszt félrevető ítélete helybehagyatik, és az apelláló ezen

Végkérelmű törvényszék által is keresetétől elmozdítottatik.

Az az örvendetes hír érkezett Párizsba, hogy a' Franczia Ország és Éjszakamériikai egyesült Státusok közt a' kereskedés iránt fenforgó visszázkodásoknak bizonyos egyezésnél fogva végek vettetett.

Kolmárban egy Complot fedeztetett-fel, mellynek czélja a' Belforti öszveesküdek' megszabadítását tárgyzta. A' mint mondják, Kolmárban 's vidékén sokan elfogattak.

Poitiersből Jún. 30d. indult tudósítások szerint Jún. 27d és 28d. megindította a' Királyi Prokurátor a' Generalis Berton perét. 103-an vádoltatnak a' perben, 's 500 tanúk halgattattak - ki. A' Kir. Törvényszék Jún. 29d. kezdte tanácskozásait. Azt állitják, hogy a' főbb vétkesek között már húsz megpereltetett.

Nagy Britannia és Irlandia.

Jamaikából Mártz. 30d. A' Kapitány Ferguson vezérlése alatt, Glasgowból Nev-Orleansba szándékozó Alexander nevű Brigget, mult eszt. Dec. 13d. öt mértföldnyire a' Szent Antal fokától (Cuba' nyugoti csúcsánál) megtámadták 's kirablották a' tengeri tolvajok, kik egy fedetlen csajkán 's két ladikon nagy számmal voltak. Ezek midőn már minden valamit érő jószágot felkutattak 's elragadoztak volna, meggyújtották a' Brigget; a' hajós népet pedig a' Kapitánnyal együtt mint valamely nyáját a' hajó elejébe rekesztették. Akkor előhozatták a' rablók a' számadó - mestert, 's faggatták, hogy van e sok pénz a' hajón, a' mire midőn az tagadólag felelt, egyik rabló úgy oldalba dőfte fegyverével, hogy tüstént hátra bukott, 's kevés pillantatok mulva kimult. Azután a' Kapitányt vonták kérdőre, ki hasonlóul nem

mel felevén, úgy vallattatott, hogy tulajdon legényeivel hátra kötöttették kezét, nyakába kötelet hurkoltak, 's annál fogva felfüggesztették. Így függvén, kérte a' kormányosát, kötne terheket a' lábára, hogy annál elébb meghalhatna, de a' Kormányos nem cselekedte. Azon kínos állásában elájulván a' Kapitány, lebocsátották, 's agyon lötték; a' több hajón lévőket a' legirtóztatóbb kegyetlenséggel végezték ki, kit késsel ütven által, kit puska ágyával vervén föbe. — A' rabló csajkán 's ladikokon lévő, nemzetekre nézve többnyire Portugallus és Spanyol tolvajok száma mintegy 35-re ment. Örömmel jelenthetjük azonban, hogy ezen emberiséget levetkezett gonosztévőket öszveséggel elfogta a' Kapitány Ramage kormánya alatt lévő Porpoise nevű Éjszakamériikai csajka, melly ezen kívül, teméntelen rabló-hajókat elfogdosott, és öszverontatott Cubánál.

Catalaniné is megnyitá szép hangú torkát Jún. 28d. az Irlandia szükölködők' hasznára, nagy Conczertet adván Londonban az Argyll - Szálákban.

Az Alsó-ház' Jún. 27d. ülésében ajánlotta Wilberforce Ur, hogy a' Királyt kérni kell, kezdjen tanácskozáshoz a' külső hatalmasságokkal, különösen Franczia Országgal 's az Egyesült Státusokkal azon módok iránt, hogy az említett két Státusoknak a' rabszolga - kereskedést illető tilalmok, miként hajtathatik foganatosabban végre. — Ugyan ezen ülésben Sir John Newport borzasztó rajzolatját adá Irlandia szükségének. Fitzgerald Ur azt állitá, hogy a' Clarci Grófságban, mellynek Deputatusa ő, számos familiák, minekutána hijába kérték volna a' segedelmet, Papjaiktól absolutziót kérnek, 's a' földre dülve várják a' halált.

A' Britanniai büntető - törvények' javítását illető tanácskozások közben, Buxton

Ur azt vitatá, hogy a' gonosztévőknek Uj-Déli-Walesbe vitetése nem büntetés, hanem inkább kellemetes nyári utazás, 's szavának hitelességéül egy Clark nevű rabnak Botanybayból feleségéhez irt levelét olvasá-fel: „A' gondviselés minden állapotban kegyelmes irántam, 's úgy hiszem rólad sem veszi-le kezét, mint rólam le nem vette. Nincs okom a' zúgolódásra; itt a' tél melegebb a' nyárnál. Esztendőnkint kétszer aratunk; fagyunk egy Schillingnél nem vastagabb. A' szőlő halmazzal hever a' kősziklákon, a' baraczk vadon terem, 's én, ezek így lévén, leghasznosabb cselekedetemnek tartom azt a' lopást, melly miatt ide küldettem.“

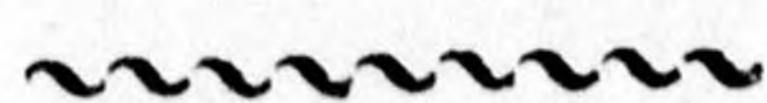
Spanyol Amerika.

Jún. 22d. érkezett-meg Angliába a' Tribune nevű Fregát. Havannahból Május 13d. indult-el 's 600,000 Dolláron kívül 200 hordó kosenillabogarat is hozott. Elindulásakor még a' Vera-Cruzi Várerőségben voltak a' Spanyol Royalisták; a' többi seregek pedig mind Havannahban, de azért ott tartani lehet még is a' Feketék felzendülésétől. Három különböző Coloniákban már pártot ütöttek a' Négerek, 's nem akarván a' Spanyol Tiztségek köz-hírré tenni a' veszedelmet, az Ország' belső részeibe a' pártosok' elnyomására 's a' megfutamodott Négerek' üzésére, apró sereg-osztályokat küldöztek. Azon esethen, hogy ha Cuba szigete is pártot ütne, bizonytalan, mellyik hatalmasság fogna segítségül hivatni, minthogy mind Amerika mind Anglia egyiránt biztatja magát. — A' Tribune Fregát által jött privat-leveleknél fogva, az Yturbide és a' Mexicoi Congresszus közt volt viszálykodások, mind két félnek engedelmissége mellett elhárítottak, 's Yturbide a' Királyság időközbeli Regensének neveztetett. Jamaicából pedig, ugyan-

csak a' Tribune azt a' hírt hozta, hogy három Spanyol Fregát a' Cochrane osztályával egyesült volna a' csendes tengeren, ez a' hír azonban még bizonytalan.

Uj Spanyol Ország állapotjáról következő tudósítást közöl az Uj-Yorki Ujság Május' 22d.: „Legújabb tudósításink Vera-Cruzból Apr. 15dikéig terjednek. Akkor ott minden csendességben volt; de a' kereskedés is nagyon alászállott; St. Juan d' Ulloa még mind a' Spanyolok kezében van. Mexico belsejéből kedvetlen híreket közöl említett tudósításunk. Ott mindenek nagy forrásban vannak. A' Congresszus béiktattatott ugyan Febr. 24d., de semmi tekintetet nem szerezhethet. Yturbide, kinek nagyravágyó célzásai felfedeztetek, öszvekokozódott a' Congresszussal 's minden iránta való bizodalmat elvesztett. Az egész Ország különböző felekezetekre oszlik, mellyek semmi jó kiemenetellel nem biztatnak. A' fő rész republikai Igazgatás-formát kíván, 's úgy látszik, hogy a' Congresszus is erre hajlandó. A' másik rész Borbon házbeli Princzet akar a' Mexicoi új Királyság' thrónusára ültetni; 's a' harmadik Yturbidének szánja ezen méltoságot; a' negyedik rész végre, az anyaországgal való ismét-egyesülést óhajtja. — A' Perui hírek sem igen kedvezők. Ott szint' olly kevés bizodalom van San Martin iránt, mint Mexicoban Yturbide iránt. Limában teljes csendesség uralkodik, 's a' kereskedés is virágzásba kezd jönni; de a' bérceken még is portyáznak némelly Spanyol seregek, 's San Martin nem hogy ellenek kelne, hanem még jókora Armadát gyűjtött, mellyet Chili határára akar küldeni, egyedül ennek köszönhetvén függetlenségét Peru. Ebből látni való, mennyire ment a' San Martin 's Lord Cochrane közt lévő 's eleinte csekélységnek tetsző viszálykodás.“

Santa-Féi tudósítások szerint, melyek Mártz. 24dikéről érkeztek Jamaicaba, Praesidens Bolivar útban volt Quito felé, 's azt hiszik, hogy a' Panamai volt Kormányozónak Cruz-Morgeonnak, ki már szinte Quitóig előre nyomult, maga visszavonása keresztül fog vágatni.

Július 15d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 79 1/4; Ugyan az 2 1/2 pCmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P. —; Ugyan az 1821ről 100 forint Conv. Pénzben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 ftért C. Pénzben 99; Bécs Városi Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 37 1/4; 100 forint Conv. Pénz 250 for. V. Cz. ban. — 1 Bank. Aktzia 772 1/2 f. C. P.

Magyar Ország.

Pozsony. Ö Cs. K. Felsége kegyelmes engedelme mellett Primás Ö Hercegsége' előlülése alatt tartandó Nemzeti Zsinat a' következő pontokról fog tartatni:

1) Azok eszközökről, melyek által az alászállott erkölcsiség, 's különösen a' Papi és Iskolai fenyték ismét helyreállíthatatik.

2) A' minden Püspöki Lyceumokbeli tanítás' egyformaságáról.

3) A' Királyi Universzitásnál a' Theologiát tanító Profeszszorok közt uralkodó viszálykodások' elhárításáról.

4) A' Szerzetesek törvényeinek az Anyaszentegyház mostani állapotjához lehető alkalmaztatásáról.

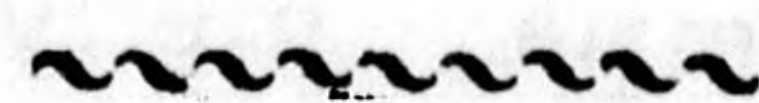
5) A' Bibliának, Káldi szerint készítenő új magyar fordításáról.

6) Azon módról, miként lehessen a' Presbyterianusok' felsőbb nevelésére rendeltetett Bécsi Intézet' fundusát, a' 10 Magyar Presbyterianusnak tekintetbe vételével öregbíteni.

7) Azon Misék számának eligazításáról, melyek hajdan, az eltöröltetett Rendeknél fundáltattak; de most már mind az idő környülállásai miatt kiürült Vallásfundusának, mind az arra ügyelő Papságnak igen nagy terhére vannak.

8) Az egyházi lakásoknak 's törvényeségi hatalomnak egyforma és a' célnak megfelelőbb elrendeléséről, szem előtt tartván mindenkor az ezen tárgyban hozott hazai törvényeket.

Valami ezen Zsinatban, az említett tárgyakról bölcs tanácskozás alá vétetik 's annak idejében voksok többsége által megállapíttatik, mind az Ö Cs. Kir. Felsége elibe fog helybehagyás végett terjesztetni.

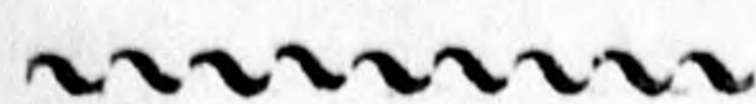

Eger, Júli. 4d. Ma délután meghalálozott itt Nagy Méltóságú és Fő Tisztelendő Nagy-Szalatnai és Bacskói L. Bárá Fischer István Ur, Egri Érsek, Ö Cs. K. Felségének Belső Titkos Státus Tanácsosa, Szent István Magyar Király jeles Rendének Nagy-Keresztese, 's T. N. Heves és Külső-Szolnok törvényesen egyesült Vármegyéknek Örökös Fő-Ispánja, több hónapig tartott betegeskedése után, életének 68d. esztendejében. Fentartják emlékeztét nevezetes hivatalai, melyeket az Országnak és Anyaszentegyháznak javára mindenkor igaz lélekkel folytatott. Emlégetni fogják szelidségét, jóltévőségét, szí-

ves nyájasságát, különösen Fő Paphoz méltó jeles erkölceit, kegyes és fedhetetlen életét, az Egyházi fenytéknek gondos fentartását, a' tudományoknak 's azoknak gyakorlóinak nagylelkű gyámolítását mind azok, kik vele közelebb társalkodni szerencsések voltak.

Fő Méltóságú Galantai Herczeg Eszterházy Miklós, Cs. K. Fegyvertármester, a' Magyar Nemes Testörző Seregnek Fő Kapitánya 's a' 32d. Magyar Gyalog Nemes Regementnek Tulajdonosa, Jún. 4d.—10dikéig Velenczében mulatott, hogy Regementjének ott fekvő két Batalionát személyes látogatásával szerencséltesse. Fő gondja volt a' Katona hivatalok folyamatját, a' seregeknél megtartatni szokott rendet és a' Batalionoknak belső állapotját megvizsgálni; 's így megszemlélte a' kaszárnyákat, meglátogatta a' Regement betegeinek orvos-házát, maga válogatta ki a' köz gyalogságból a' Granatérosok közzé az érdemes legényeket. De egész Velence figyelmét elragadtatásig emelte az a' közönséges pompa, mellyel a' Mark piacán Regementjét kiállította 's megvizsgálta, úgy az a' fényes Istenitisztelet, mellyet az egész katonasággal a' néhai Jesuiták templomában maga előtt tartatott, melly Egyházi inneplés előtt az egész Regement Magyar nyelven énekelte el azon ismeretes köznép éneket: „Tartsd-meg Isten Királyunkat!“ — Nagylelkűségének sok és fényes jeleit adta Ő Herczega, ugyan is a' Városi Fő Uraságokon kívül, a' Regementjebeli Tiszti-Karnak egy részét naponkint asztalához meghívta, a' Regement Muzikusait 60 arannyal megajándékozta, 's teljes meglegedésének bizonyosságául a' két Batalion számára a' Strázsa-Mestertől lefelé 13,108 Lirát ajándékozott.

Midőn Jún. 16d. Pozsony Vármegyének nagy részében, nevezetesen a' Csalóközben a' szörnyű szélvész nagy károkat tett; a' szomszéd Győr Vármegyét hasznos esők vigasztalták. Ugy midőn Somogyinak, Tolnának és Baranyának felső részét a' jégesős zivatár pusztította, ugyancsak Baranyának alsó részét, Somogyinak más részeit és Fejér Vármegyét szép esők látogatták; végre midőn Pest Vármegyében Törtely helységnek, 's Czeglédnek egész határát a' jég elverte 's több szomszéd helységeknek egy részét nagyon megkárosította, Bács Vármegyében pedig 's különösen Bács Városában a' Városházának csaknem új fedelét elragadta, a' Barátok klastroma fedelének egy szárnyát ledöntötte, házak ablakait betördöste; Bihar Vármegyét életető esők vigasztalták 's földet bő áldást adott.

Nagy-Várad. Mélt. és Fő Tisztelendő Püspökünk Vurum József Ur Jún. 27d. fényes pompával beiktattatott.

Temesvár. Nagy Mélt. és Fő Tiszt. Csanádi Püspök Köszeghy László Ő Excellenciája, az itteni Garnizon Itpotálybeli új Kápolna' általa lett felszenteltetése' alkalmatosságával, az Ispotályban akkor fekvő betegek számára 100 ft V. Czt ajándékozott.

E r d é l y.

Kolozsvár, Júl. 6d. Mikor egy virágzó Országba, egy fényes Familiába, és egy Nagy Ház népbe egyszerre üt be a' nagy csapás, mely mind ez hármát egyszer mind fosztja-meg édes atyjától, méltán fakadnak-fel minden felől a' könnyhullatások' kútfejei, és ezeknek árja még a' távolabb lévő virágos halmokat is méltán változtatja gyász-vidékekké. A' közönséges fájdalom, az elterült keservek' egyeztetett zokogásai méltán boríták-el a'

gyászos Hazát, és azzal együtt nem csak a' Grófi, és Bárói Bánffy Familiát, nem csak ezen Várost, de az egész Nagy Fejedelemséget is. A' vének, az ifjak, a' nagyok és kicsinyek szájában a' kegyes jó Atya' elvesztését kesergő jaj-szó méltán hallatik mindenfelől, méltán: mert Nagy Méltóságú Losontzi Liber Báró, és Gróf idősbb Bánffy György Ur ő Excellenciája, a' Császári és Apostoli Királyi Felség' Arany-Kulcsos Híve, a' Szent István Apostoli Király', és a' Leopold Császár' jeles Rendeinek Nagy Keresztes, a' Polgári Érdem-Rendnek pedig Arany Keresztes Vitéze, Status és Gubernialis valóságos Titkos Tanácsos, és ezen Nemes Erdélyi Nagy Fejedelemség', 's ehez kapcsolt Részek' 36; egymás után lefolyt esztendőkhben nem csak igen bölcs Királyi Gubernatora, hanem annak éppen úgy, mint fényes Familiájának, és tulajdon házának nagy kegyességű valóságos édes Atyja már nincsen többé.

Megszűnt tudniillik már e' Nagy Fejedelemség' kormányát igazgatni, meg nagy bölcsességével azon tovább munkálódni, miként egyeztethessék-meg a' Fejedelmi Uralkodás' jussával a' Haza' java, és ezen Szély-Tartomány az idők' zivataros viszontagságaiban is csendességben miként állhasson-fenn, törvényes jussaiban miként maradhasson-meg. Megszűnt az Uralkodói Felséghez mindenkor híven, többféle Felséges Dicasteriumoknál, többféle fényes Rangokban 56 esztendőkhön felyül hasznosan viselt szolgálatját tovább folytatni, megszűnt leereszkedett szelid bánása módjával a' Kormány' szolgálatjában körülötte, vagy alatta voltak a' foglalatostág' terheit enyhíteni, kedvetlenségeit oszlatni, és munkás példa-adásával lelkesíteni. Megszűnt a' szenvedő ember-társnak vigasztalására mindenkor jelen lenni,

a' könyhullatásokat a' hol illett, joltévóséggel is törölgetni, megszűnt szive szerént szeretett kedvessei', és Házanépe' boldogítására, a' Természet' nagy Világát boldogító Nap' példája szerint az atyai áldás' sűgárait szüntelen kiöntve tartani. Egy szóval: ezen Hazánál örökre háládatos nagy tisztelet emlékezetében maradandó igen becses, igen munkás, többféle csapások, és nyavalyák által megrongáltatott, végtére pedig egészen el is gyengítettett életét Teremtőjének, a' kitől azt ezelőtt 75 esztendőkhkel vette volt, minekutána az Örök-kévalóság' szent színe eleibe magát példás buzgósággal elképzítette volna, ezen folyó Julius Hónap' 5-dik' napjának reggeli 5. óráján Keresztényi módon vissza-adta, és a' Boldogúttak' Országába néhai kedves Életepárjához, az ezelőtt 8. esztendőkhkel oda előre elköltözött, halhatatlan emlékezetű Nagy Méltóságú Gróf Pálm Josséfájához, ő Excellenciájához, és rendre ugyan a' Boldogok közzé általment Kedvesseihez e' földről, utána kesergő kedves Gyermehének esdeklő karjai közül, mindeneknek, és az egész Országnek nagy bánatjára által-költözött.

Siratják ötet Kedvesei, siratja a' Nemzet, a' Haza, és az Emberiség, a' kiknek szívekben mélyen vagon bényomva boldog emlékezete, mellyet Hazánk' Kronikája nem tsak minden homálytól, de az elenyészéstől-is úgy fog megőrizni, hogy soha se enyészhessék-el. Romlandóság alá vettetett hideg tetemei azonközben a' Kolozsvári Piaczi nagy Templomban lévő Familiái Boltban ezen Hónap' 8-dik' napján estvéli 7. órákor nyűgodalomra fognak helyheztedődni; azután pedig az irt Hónap' 9-dik' napján reggeli 10. órákor ugyan azon Templomban engesztelő Áldozatok fognak tartatni.

Elegyes Dolgok.

Bode, Berlieni híres Csillagvizsgáló, Profeszsor és a' Kir. Csillagvizsgáló-torony Directora, a' 3d. osztályú veres Sasrend' Vitéze, a' tudományok Akademiájának 's több tudós Társaságoknak tagja, a' természet vizsgáló Társaság Seniora, Királyi Astronomasságának Jubileumát Júl. 3d. innepelte. — A' Természet vizsgáló Társaság, mellynek fundáltatáskori tagjai közül már csak maga Bode él, egy ezüst poharat ajándékozott az öregnek, mellyen ez az irás látszik:

Sociorum Seniori amicissimo

Astronomo Regio

Joanni Elerto Bode

muneris semisecularia celebranti societas
naturae curiosorum Berolini
d. III. Jul. CIOCCCCXXII.

A' Jubileumi szerencsétetéseknek 's ajándékoknak koronája volt Ő Felségének a' Királynak kegyes Cabinéti írása, mellyet a' közönséges Tanítás Minisztere Báró Altenstern Ő Excellentiája, Nicolovius és Süvern Statustanácsosoktól kísértetve, adott-által a' Familiája 's Baráti körökben vígadó öregnek. A' levél' szavai ezek:

„Megértettem, hogy ötven esztendei dicséretes szolgálatjának Jubileumát az Ur hónap innepli. Vegye ezen örvendetes alkalmatossággal részvevő kívánságimat, 's a' 2d. osztályú veres Sasrend' megadá-

sában, mellynek jeleit ide mellékeltetem, a' tudományok körül tett érdemeinek új megismerését. Foganatos munkásságának javára, éltesse az Urat az Isteni gondviselés még számos esztendőig.“

Berlin, Júl. 2d. 1822.

Fridrich Wilhelm.

Azon hírnek, melly szerint Wabernben (Kaszszel mellett) egy Pap a' Kathedrán ölte volna meg magát, ellene mond a' Kaszszeli Ujság.

Párizsban, a' Sz. Lajos Ispotályában ritka seborvosi operatio ment végbe. Egy la Ferei paraszt öt esztendő olta iszonyú fájdalmakat szenvedett. Jól emlékezett rá, hogy evés közben egy férget nyelt-el, melly belső részében fejével a' szíve, farkával pedig a' mája felé fordulva élt. Érzette a' féregnek nevedését 's mozgását, de panaszával csak nevetséget indított 's olly szerekkel kinoztatott, mellyek, más okoknak tulajdonított baját, még nevelték. Végre Párizsba ment; hol Richerand Ur kikérdeztén 's megvizsgálván az embert, úgy találta, hogy valósággal élő állatot hord belső részében. A' szerencsés operatio közben, a' bal oldalon tett metszésre, szabad levegőt érezvén a' féreg, fejét kiöltötte, de csak hamar visszahúzta. Azonban nyakon csipetett 's kivonatott. Egy 2 1/2 lábnyi hosszúságú 's 1 1/2 hüvelyk vastagságú kigyó volt 's kivételése után még 60 óráig élt, azután eltétetett. A' beteg jó állapotban van.